

Udskriftsdato: 3. januar 2026

2016/1 LSF 69 (Gældende)

Forslag til Lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser (Begrænsning af dobbeltuddannelse)

Ministerium: Uddannelses- og Forskningsministeriet

Journalnummer: Uddannelses- og Forskningsmin.,
Styrelsen for Videregående Uddannelser, j.nr. 16/048703

Forslag

til

Lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser (Begrænsning af dobbeltuddannelse)

§ 1

I lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 583 af 1. juni 2014 som ændret ved § 7 i lov nr. 1377 af 16. december 2014, foretages følgende ændring:

1. I § 1, *stk. 1*, indsættes efter »institutioner med videregående uddannelser«: », herunder om regulering af adgang til ny videregående uddannelse for personer, der har gennemført en videregående uddannelse«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2017.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets baggrund og formål
3. Lovforslagets indhold
 - 3.1 Regulering af adgang til ny videregående uddannelse for personer, der har gennemført en videregående uddannelse på samme eller højere niveau (begrænsning af dobbeltuddannelse)
 - 3.1.1 Gældende ret
 - 3.1.2 Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

I 2014 påbegyndte flere end 2.200 personer en ny ordinær videregående heltidsuddannelse, efter at de havde gennemført en videregående uddannelse på samme eller højere niveau.

Dobbeltuddannelse er som udgangspunkt en stor omkostning for samfundet.

Lovforslaget har til formål at begrænse dobbeltuddannelse ved at regulere adgangen til videregående uddannelse for personer, der allerede har gennemført en videregående uddannelse på samme eller højere niveau.

Det foreslås, at det som udgangspunkt ikke længere skal være muligt at gennemføre mere end én fuldt statsfinansieret videregående uddannelse på samme eller et lavere niveau.

Forslaget indebærer, at personer, der allerede har gennemført en eller flere videregående uddannelser, som udgangspunkt kun kan optages på en ny, fuldt statsfinansieret videregående uddannelse, hvis denne uddannelse er på et højere niveau end den eller de allerede gennemførte videregående uddannelser.

Denne begrænsning af dobbeltuddannelse skal gælde for optagelse på alle ordinære, hele videregående uddannelser på Uddannelses- og Forskningsministeriets område, dvs. uddannelser, der finansieres med fuldt statstilskud i form af heltidstaxameter.

Ved vurderingen af, om en ansøger allerede har gennemført en videregående uddannelse på samme eller højere niveau, indgår alle statsfinansierede uddannelser, dvs. også videregående uddannelser på andre ministeriers område. Det afgørende for vurderingen er, om der er tale om en videregående uddannelse, og om uddannelsen er gennemført med fuld statsfinansiering.

En person kan have god grund til at søge optagelse på en ny videregående uddannelse, selvom den pågældende allerede har gennemført en videregående uddannelse på samme eller højere niveau.

Der vil derfor være mulighed for dispensation med den virkning, at den pågældende person ikke bliver omfattet af en begrænsning af dobbeltuddannelse.

Endvidere kan generelle samfundshensyn m.v. føre til, at adgangen til bestemte uddannelser ikke bør begrænses, uanset om ansøgere til disse uddannelser allerede har gennemført videregående uddannelse på samme eller højere niveau med fuld statsfinansiering.

Forslaget begrænser ikke adgangen til videregående uddannelse på højere niveau eller adgangen til videregående uddannelse, der finansieres ved delvist statstilskud og delvis deltagerbetaling, i efter- og videreuddannelsessystemet. Forslaget begrænser heller ikke adgangen til heltidsuddannelse tilrettelagt som en deltidsuddannelse eller til uddannelser udbudt i henhold til lov om åben uddannelse.

Forslaget berører ikke studerende, der skifter uddannelse undervejs i et uddannelsesforløb.

2. Lovforslagets baggrund og formål

Lovforslaget er en opfølgning på den aftalte finansiering af aftalen om et tryggere dagpengesystem mellem regeringen (Venstre), Socialdemokraterne og Dansk Folkeparti fra maj 2016.

Partierne er enige om at begrænse omfanget af dobbeltuddannelse. Der indføres derfor en begrænsning af antallet af videregående uddannelser, der kan gennemføres med fuldt statstilskud.

Lovforslaget har således til formål at begrænse dobbeltuddannelse ved at regulere adgangen til videregående uddannelse for personer, der allerede har gennemført en videregående uddannelse på samme eller højere niveau.

Der vil blive mulighed for at meddele dispensation fra begrænsningen af dobbeltuddannelse til personer, der af helbredsmæssige årsager ikke længere kan anvende en tidligere gennemført uddannelse på arbejdsmarkedet og til personer, der har en forældet videregående uddannelse.

Herudover vurderes det at være hensigtsmæssigt, at der på videregående uddannelser med et særligt arbejdsmarkedsbehov fortsat er mulighed for at tage mere end en videregående uddannelse på samme eller et lavere niveau.

Endvidere vil der kunne fastsættes regler om, at personer med en videregående uddannelse, der blev gennemført for et nærmere fastsat antal år siden, ikke omfattes af begrænsningen af dobbeltuddannelse.

Begrænsningen af dobbeltuddannelse vil få virkning fra og med sommeroptagelsen 2017.

3. Lovforslagets indhold

3.1. Regulering af adgang til ny videregående uddannelse for personer, der har gennemført en videregående uddannelse på samme eller højere niveau (begrænsning af dobbeltuddannelse)

3.1.1. Gældende ret

Uddannelses- og forskningsministeren er efter § 1, stk. 1, i lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 583 af 1. juni 2014 som ændret ved lov nr. 1377 af 16. december 2014, bemyndiget til at fastsætte regler om adgangsregulering ved institutioner med videregående uddannelser. Bemyndigelsen omfatter uddannelser ved universiteter, professionshøjskoler, erhvervsakademier,

maritime uddannelsesinstitutioner samt videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Med denne bemyndigelse er der udstedt en række bekendtgørelser om adgang til de videregående uddannelser på Uddannelses- og Forskningsministeriets område. Bekendtgørelserne fastlægger regler om adgangskrav, optagelse, indskrivning og orlov m.v. Disse adgangsbekendtgørelser har tillige hjemmel i bemyndigelser i de uddannelses- eller institutionslove, der gælder for de nævnte uddannelsesområder.

De enkelte videregående uddannelsesinstitutioner bestemmer som udgangspunkt selv, hvor mange studerende institutionen vil optage på de uddannelser, som institutionen udbyder. Ministeren kan dog fastlægge et maksimalt antal studiepladser (eller studerende) for den enkelte uddannelse (dimensionering). Dette følger af § 4, stk. 5, i universitetsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 261 af 18. marts 2015 med senere ændringer, § 25 i lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 1147 af 23. oktober 2014 med senere ændringer, lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner (§ 16 c, stk. 1, for så vidt angår Designskolen Kolding), jf. lovbekendtgørelse nr. 59 af 26. januar 2015, og § 12 b i lov om maritime uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 660 af 16. maj 2015 med senere ændringer.

De gældende bemyndigelser til at dimensionere antallet af studiepladser (eller studerende) på videregående uddannelser gælder generelt for den enkelte uddannelse. Fastsættelse af dimensioneringen inddrager ikke den enkelte ansøgers uddannelsesmæssige baggrund og eventuelle tidligere uddannelsesforløb på videregående niveau.

Afgørelse om optagelse af den enkelte ansøger træffes af den eller de institutioner, hvor den pågældende har søgt optagelse, hvilket følger af adgangsbekendtgørelserne for de enkelte uddannelser.

Som et element i regulering af adgangen til de videregående uddannelser er det i dag i de ovennævnte adgangsbekendtgørelser fastlagt, at ansøgere, der har afsluttet en kandidatuddannelse, kun kan optages på en ny videregående uddannelse, hvis der er ledige pladser. Reglen indebærer, at ansøgere, der har afsluttet en kandidauddannelse, kan søge optagelse på videregående uddannelser med frit optag, men at adgangen til uddannelser med et begrænset antal studiepladser ikke er mulig, med mindre der er ledige pladser på den enkelte uddannelse. Der henvises til § 12, stk. 1, i bekendtgørelse om adgang til bacheloruddannelser ved universiteterne (bacheloradgangsbekendtgørelsen), § 11, stk. 1, i bekendtgørelse om adgang til kandidatuddannelser ved universiteterne (kandidatadgangsbekendtgørelsen), § 13, stk. 1, i bekendtgørelse om adgang til erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, § 12, stk. 1, i bekendtgørelse om adgang til bacheloruddannelser ved de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område og § 11, stk. 1, i bekendtgørelse om adgang til kandidatuddannelser ved de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område.

Universiteterne og de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område kan samtidig med den ordinære optagelse fastsætte et antal ventelistepladser (standby-pladser), som søges samtidig med ansøgning om optagelse til bacheloruddannelser i kvote 1 og 2. Erhvervsakademier og professionshøjskoler skal fastsætte et antal ventelistepladser for disse institutioners uddannelser. Får ansøgeren ikke tilbud om optagelse ved udløbet af en fastsat frist, ændres ventelistepladsen til et tilsagn om optagelse senest det følgende år, dog på betingelse af at der indsendes en ny ansøgning året efter, og at ansøgeren opfylder uddannelsens adgangskrav. Der henvises til § 25 i bekendtgørelse om adgang til bacheloruddannelser ved universiteterne (bacheloradgangsbekendtgørelsen), § 26 i bekendtgørelse om adgang til erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser og §

25 i bekendtgørelse om adgang til bacheloruddannelser ved de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område.

De videregående uddannelsesinstitutioner modtager flere forskellige typer tilskud til uddannelse. Langt den største del tildeles som uddannelsesstatstilskud på baggrund af antal beståede eksamener. Til ordinære heltidsuddannelser modtager uddannelsesinstitutionerne heltidsstatstilskud, hvilket indebærer, at der ikke er deltagerbetaling. Disse uddannelser er dermed fuldt statsfinansierede. Til hele ordinære uddannelser tilrettelagt på deltid, uddannelseselementer og enkeltfag fra ordinære uddannelser samt efter- og videreuddannelse modtager uddannelsesinstitutionerne deltidstatstilskud, hvilket indebærer, at uddannelserne finansieres delvist ved statstilskud og delvist med deltagerbetaling.

3.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Mere end 2.200 studerende påbegyndte i 2014 en ny videregående uddannelse til trods for, at de allerede havde gennemført en uddannelse på samme eller højere niveau.

Dobbeltuddannelse er som udgangspunkt en stor omkostning for samfundet. Det er ikke som udgangspunkt hensigtsmæssigt, at staten finansierer dobbeltuddannelse, dvs. ordinær videregående uddannelse for personer, der allerede har afsluttet én videregående uddannelse på samme eller højere niveau.

Det foreslås på denne baggrund, at ministeren bemyndiges til at fastsætte regler om begrænsning af dobbeltuddannelse, så det som udgangspunkt ikke længere er muligt at gennemføre mere end én fuldt statsfinansieret videregående uddannelse på samme eller et lavere niveau.

Begrænsningen skal gælde for ansøgning om optagelse på ordinære videregående uddannelser under Uddannelses- og Forskningsministeriet og vil omfatte ansøgere, der allerede har gennemført en videregående uddannelse med fuld statsfinansiering, uanset hvilket ministerieområde uddannelsen er omfattet af.

Forslaget omfatter alene adgangen til hele, videregående uddannelser uden deltagerbetaling, dvs. uddannelser, der finansieres med fuldt statstilskud i form af heltidsstatstilskud, på Uddannelses- og Forskningsministeriets område.

Muligheden for at blive optaget på videregående uddannelse på et højere niveau med fuldt statstilskud påvirkes ikke af begrænsningen af dobbeltuddannelse.

Endvidere begrænser forslaget ikke adgangen til videregående uddannelse, der finansieres ved delvist statstilskud og delvis deltagerbetaling, i efter- og videreuddannelsessystemet. Forslaget begrænser heller ikke adgangen til universiteters udbud af uddannelser, som universitetet er godkendt til at udbyde på heltid, tilrettelagt som en deltidsuddannelse, jf. universitetslovens § 5, stk. 2, eller adgangen til uddannelser udbudt af de øvrige videregående uddannelsesinstitutioner under Uddannelses- og Forskningsministeriet i henhold til lov om åben uddannelse. Disse uddannelser finansieres ligeledes med delvist statstilskud og delvis deltagerbetaling.

Det vil fortsat også være muligt at blive optaget på videregående uddannelse og uddannelseselementer fra videregående uddannelse, hvis den nye uddannelse eller uddannelseselementet er tilrettelagt på deltid, dvs. med delvist statstilskud og delvis deltagerbetaling. Endvidere vil det fortsat være muligt at blive optaget på uddannelsesaktivitet i efter- og videreuddannelsessystemet på Uddannelses- og Forskningsministeriets område.

Herudover vil ansøgere fra sommeroptagelsen 2016, der er tildelt en ventelisteplads (standby-plads) gældende for sommeroptagelsen 2017, bevare denne plads, uanset om ansøgeren allerede har gennemført en videregående uddannelse på samme eller højere niveau.

Det foreslås, at ministeren bemyndiges til at fastsætte regler om undtagelse og dispensation fra begrænsningen af dobbeltuddannelse med henblik på at give relevante muligheder for at tage mere end én videregående uddannelse på samme eller et lavere niveau med fuldt statstilskud.

Det forventes, at ministeren således vil fastsætte regler om mulighed for dispensation for den enkelte ansøger og om generelle undtagelser for adgang til bestemte videregående uddannelser på ministeriets område.

Det forventes, at ministeren vil fastsætte regler om, at dispensation fra begrænsningen af dobbeltuddannelse for den enkelte ansøger kan meddeles af uddannelsesinstitutionen, eksempelvis til personer, der af helbredsmæssige årsager ikke længere kan anvende en tidligere gennemført uddannelse på arbejdsmarkedet, eller som har en forældet videregående uddannelse.

Endvidere vil ministeren kunne fastsætte regler om, at personer med en videregående uddannelse, der blev gennemført for et nærmere fastsat antal år siden, ikke berøres af begrænsningen af dobbeltuddannelse.

Herudover vil uddannelses- og forskningsministeren kunne fastlægge, at bestemte videregående uddannelser undtages fra begrænsningen af dobbeltuddannelse, når dette findes begrundet i samfundsmæssige hensyn, eksempelvis et særligt arbejdsmarkedsbehov for personer med den pågældende uddannelse. Ministeren vil i den forbindelse anvende konkrete kriterier udarbejdet til dette formål.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget skønnes at generere et provenu på op til 342,3 mio. kr., når initiativet er fuldt indfaset i 2020, afhængigt af de konkrete undtagelses- og dispensationsmuligheder, således at den økonomiske virkning af lovforslaget som minimum tilvejebringer den udestående finansiering af et nyt dagpengesystem fra 2017 og frem og samtidig tager højde for relevante dispensationsmuligheder.

Der er i beregningerne taget højde for personer, der af helbredsmæssige årsager søger en ny uddannelse på samme eller et lavere niveau. Der er endvidere taget højde for undtagelser for personer, som har en forældet videregående uddannelse, der ikke har været benyttet i fem år.

Det skønnes, at omkring 30 pct. af de personer, der som udgangspunkt omfattes af begrænsningen af dobbeltuddannelse, kan undtages på den baggrund, hvilket er indregnet i beregningen af provenuet. Derudover er der taget højde for en uddannelsesrelateret undtagelse vedr. arbejdsmarkedsrelevans.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for kommuner og regioner.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 31. august 2016 til den 23. september 2016 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Akademiet for de Tekniske Videnskaber, Akademikerne, Akademirådet, Akademisk Arkitektforening, Akkrediteringsrådet, Arkitektskolen Aarhus, Copenhagen Business School – Handelshøjskolen, C3, Danmarks Akkrediteringsinstitution, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Innovationsfond, Danmarks Liberale Studerende, Danmarks Medie og Journalisthøjskole, Danmarks Rederiforening, Danmarks Tekniske Universitet, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Arkitektur Center, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Firmaidrætsforbund, Dansk Idrætsforbund, Dansk Industri, Dansk Magisterforening, Dansk Musikerforbund, Dansk Musikpædagogisk Forening, Dansk Skuespillerforbund, Dansk Sø-Restaurations Forening, Dansk Ungdoms Fællesråd, Danske Arkitektvirksomheder, Danske Designere, Danske Erhvervsakademier, Danske Handicaporganisationer, Danske Kunsthåndværkere, Danske Landskabsarkitekter, Danske Professionshøjskoler, Danske Regioner, Danske Revisorer – FSR, Danske Stude-
rendes Fællesråd, Danske Universiteter, Datatilsynet, DDA (Danish Design Association), Designskolen Kolding, De Studerendes Landsråd (DSL), Det Centrale Handicapråd, Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering, DGI (Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger), Erhvervsakademi Aarhus, Erhvervsakademi Kolding, Erhvervsakademi Lillebælt, Erhvervsakademi Midt-Vest, Erhvervsakademi Sjælland, Erhvervsakademi Syd-Vest, Erhvervsakademiet Copenhagen Business Academy, Erhvervsakademiet, Dania, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Finanstilsynet, Fredericia Maskinmesterskole, Frit Forum - Socialdemokratiske Studerende, FTF, Ingeniørforeningen i Danmark, IT-Universitetet i København, KL, Konservative Studerende, Københavns Erhvervsakademi, Københavns Maskinmesterskole, Københavns Universitet, Lederne, Lærernes Centralorganisation, Lærerstuderendes Landskreds, Maritime Studerende Danmark, Maskinmestrenes Forening, Marstal Navigationsskole, MARTEC, Frederikshavn, Metal Søfart, Nordisk Konservator Forbund, Nyborg Søfartsskole, Professionshøjskolen Metropol, Professionshøjskolen UCC, Pædagogstuderendes Landssammenslutning, Rederiforeningen af 2010, Rektorkollegiet for de kunstneriske og kulturelle uddannelser, repræsentanter for forstandere for de maritime institutioner, repræsentanter for de studerende på de maritime uddannelsesinstitutioner, repræsentanter for undervisere på de maritime institutioner, Rektorkollegiet for de maritime uddannelser, Rigsrevisionen, Roskilde Universitet, Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser, Sammenslutningen af Danske Socialrådgiverstuderende, SIMAC, Svendborg, Skagen Skipperskole, Skoleskibet Georg Stage, Svendborg Søfartsskole, Syddansk Universitet, Sygeplejestuderendes Landssammenslutning, Søfartens Ledere, Teknisk Landsforbund, Tekniq, Uddannelsesrådet for de maritime uddannelser, University College Lillebælt, University College Nordjylland, University College Sjælland, University College Syddanmark, VIA University College, Aalborg Universitet, Aarhus Universitet, Århus Maskinmesterskole.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Stat: 2017: 77,2 mio. kr. 2018: 195,4 mio. kr. 2019: 301,4 mio. kr. 2020: 342,3 mio. kr.	Ingen

Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser (sæt X)	JA	NEJ
		X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1.

Efter de gældende regler kan uddannelses- og forskningsministeren fastsætte regler om adgangsregulering ved institutioner med videregående uddannelser, jf. § 1, stk. 1, i lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 583 af 1. juni 2014 som ændret ved lov nr. 1377 af 16. december 2014. Der er med denne bemyndigelse fastsat regler i en række adgangsbekendtgørelser på Uddannelses- og Forskningsministeriets område.

De videregående uddannelsesinstitutioner bestemmer selv, hvor mange studerende de vil optage på de enkelte uddannelser. Ministeren kan dog fastlægge et maksimalt antal studiepladser eller studerende for den enkelte uddannelse (dimensionering).

Det er den enkelte videregående uddannelsesinstitution, der træffer afgørelse om optagelse af studerende på institutionens uddannelser.

De videregående uddannelsesinstitutioner bestemmer selv, hvilke uddannelser de vil udbyde inden for deres område.

Det foreslås at tilføje i § 1, stk. 1, i lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser, at ministeren kan fastsætte regler om regulering af adgang til ny videregående uddannelse for personer, der har gennemført en videregående uddannelse.

Med den foreslåede bestemmelse vil ministeren få bemyndigelse til at fastsætte regler om begrænsning af dobbeltuddannelse. Reglerne forventes fastsat i de bekendtgørelser om adgang og optagelse, der gælder for de videregående uddannelser på Uddannelses- og Forskningsministeriets område.

Begrænsningen af dobbeltuddannelse vil indebære, at personer, der har gennemført en videregående uddannelse, som udgangspunkt ikke kan optages på en ny videregående uddannelse på samme eller lavere

niveau med fuld statsfinansiering på Uddannelses- og Forskningsministeriets område. Dette indebærer eksempelvis, at personer, der har gennemført en professionsbacheloruddannelse, som udgangspunkt ikke kan optages på en ny professionsbacheloruddannelse eller på en bacheloruddannelse på et universitet.

Ved vurderingen af, om en ansøger til en studieplads tidligere har gennemført en videregående uddannelse på samme eller højere niveau, vil der blive taget udgangspunkt i kvalifikationsrammen for videregående uddannelse, der er tilgængelig på Uddannelses- og Forskningsministeriets hjemmeside.

Kvalifikationsrammen omfatter det ordinære uddannelsessystem og videreuddannelsessystemet for voksne. For hver af gradstyperne giver kvalifikationsnøglen en generel beskrivelse af kravene til viden og forståelse, færdigheder og kompetencer. Kvalifikationsrammen er knyttet til den overordnede europæiske kvalifikationsramme, som er udviklet inden for Bologna-processen (et mellemstatsligt europæisk samarbejde om at skabe et fælles rum for videregående uddannelser i Europa, jf. Bologna-deklarationen).

Ministeren vil kunne fastsætte regler om dispensation fra begrænsningen af dobbeltuddannelse for den enkelte ansøger.

Det forventes, at ministeren vil fastsætte regler om, at dispensation fra begrænsningen af dobbeltuddannelse for den enkelte ansøger kan meddeles af uddannelsesinstitutionen, eksempelvis til personer, der af helbredsmæssige årsager ikke længere kan anvende en tidligere gennemført uddannelse på arbejdsmarkedet, eller som har en forældet videregående uddannelse. Dispensation vil kunne gives på grundlag af lægeerklæring vedrørende fysisk eller psykisk sygdom, nedslidning m.v. eller på grundlag af revideringsforløb m.v. Der vil desuden kunne gives dispensation, hvis uddannelsen ikke har været anvendt på arbejdsmarkedet i et nærmere fastsat antal år, eller hvor den oprindelige uddannelse er væsentligt ændret eller helt bortfaldet.

Endvidere vil der kunne fastsættes regler om, at personer med en videregående uddannelse, der blev gennemført for et nærmere fastsat antal år siden, ikke omfattes af begrænsningen af dobbeltuddannelse.

Ministeren vil også på baggrund af på forhånd fastlagte, generelle kriterier kunne fastlægge, at bestemte uddannelser undtages fra begrænsningen af dobbeltuddannelse, når dette findes begrundet i samfundsmæssige hensyn, eksempelvis et særligt arbejdsmarkedsbehov for personer med den pågældende uddannelse. Undtagelse af bestemte uddannelser vil herunder kunne fastsættes for en afgrænset tidsperiode.

Undtagelsen af visse uddannelser vil få virkning for de personer, der søger optagelse på disse uddannelser. Listen over undtagne uddannelser kan ændres, eksempelvis hvis vurderingen af uddannelserne i forhold til de fastlagte kriterier ændrer sig, eller hvis kriterierne ændres. Listen over undtagne uddannelser forventes at fremgå af et bilag til den relevante bekendtgørelse om adgang og optagelse til dette uddannelsesområde.

Afgørelse af, om en ansøger vil være omfattet af begrænsningen af dobbeltuddannelse, og dermed ikke kan få adgang til en af de søgte uddannelser, træffes af institutionen som et led i behandling af ansøgningen om optagelse på en videregående uddannelse på Uddannelses- og Forskningsministeriets område.

Ved vurderingen af, om en ansøger allerede har gennemført en videregående uddannelse på samme eller højere niveau, indgår alle statsfinansierede uddannelser, dvs. også videregående uddannelser på andre ministeriers område. Det afgørende for vurderingen er, at uddannelsen er gennemført med fuld statsfinansiering.

Ansøgere fra sommeroptagelsen 2016, der er tildelt en ventelisteplads (standby-plads) gældende for sommeroptagelsen 2017 til erhvervsakademiuddannelser, professionsbacheloruddannelser, bacheloruddannel-

ser eller videregående kunstneriske bacheloruddannelser på Uddannelses- og Forskningsministeriets område, bevarer denne plads, uanset om ansøgeren allerede har gennemført en videregående uddannelse på samme eller højere niveau.

Til § 2

Det foreslås med bestemmelsen, at loven træder i kraft den 1. januar 2017.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1. Uddannelses- og forskningsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om adgangsregulering ved institutioner med videregående uddannelser.

Stk. 2-4. ---

§ 1

I lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 583 af 1. juni 2014 som ændret ved § 7 i lov nr. 1377 af 16. december 2014, foretages følgende ændring:

1. I § 1, *stk. 1*, indsættes efter »institutioner med videregående uddannelser«: », herunder om regulering af adgang til ny videregående uddannelse for personer, der har gennemført en videregående uddannelse«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2017.